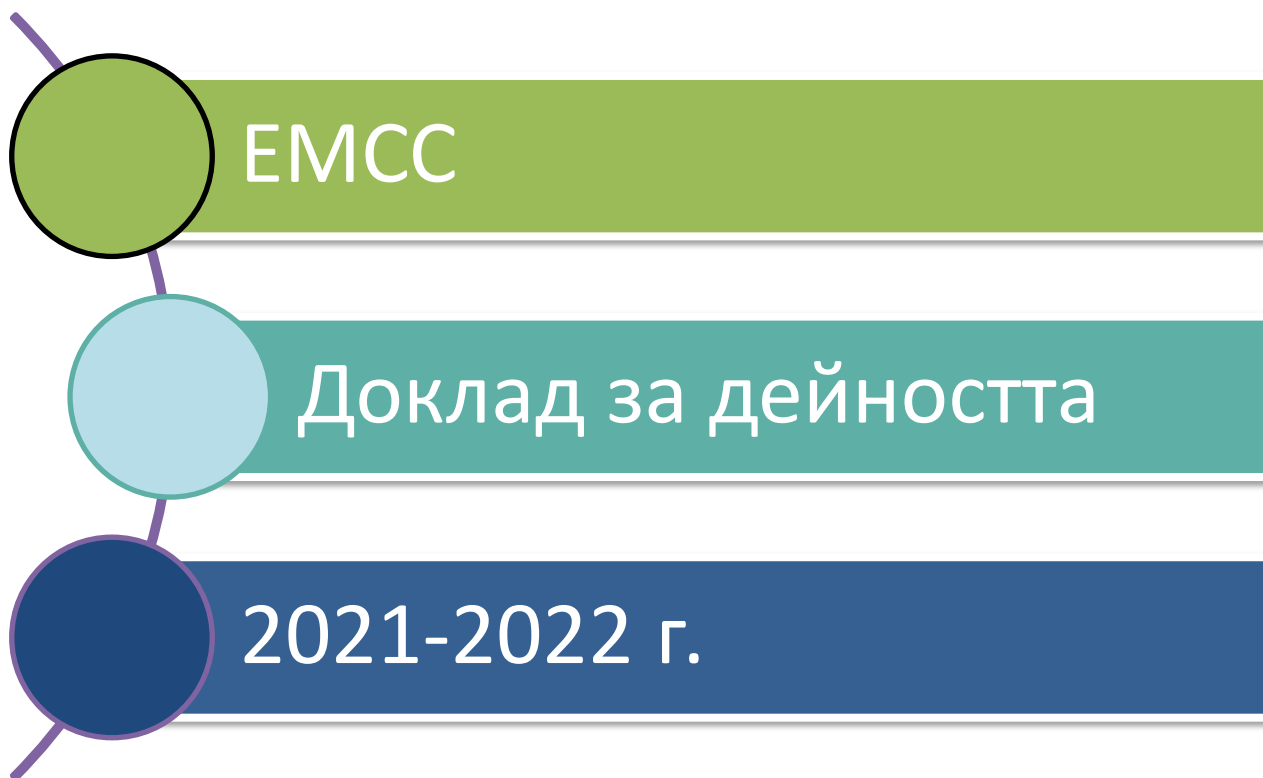

Превод!

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Съфинансирано по програма „Правосъдие“ на Европейския съюз

ВЪВЕДЕНИЕ

По време на Общото събрание на 2 юни 2021 г. бяха приети новата стратегия на ЕМСС 2022-2025 г. и работният план 2021-2022 г. Това беше първият работен план, базиран на новата стратегия.

В сравнение с предходната година изпълнението на работния план за 2021-2022 г. беше по-малко възпрепятствано от продължаващата пандемия от Covid-19.

1. Функциониране на Асоциацията

1.1. Общо събрание

През 2021 г. Общото събрание се проведе само за членове, и беше посветено на функционирането на Асоциацията. То беше организирано дистанционно на 2 юни. По време на събранието бяха избрани 3-ма членове на Изпълнителния борд. Допълнително извънредно общо събрание се проведе на 28-29 октомври 2021 г. в гр. Вилнюс. През юни 2022 г. в Атина ще се организира нормално общо събрание, на което ще трябва да бъдат избрани нов президент и 4 членове на Борда.

1.2 Изпълнителен борд

Изпълнителният борд отговаря за управлението на организацията между Генералните събрания. Той проследява развитието в държавите-членки по отношение на независимостта на съдебната система и съдебната реформа. Той се занимава с финансовите въпроси на Асоциацията, функционирането на органите и външните отношения на ЕМСС.

Срещи

Бяха проведени четири срещи на Изпълнителния борд, две през 2021 г., през септември в Брюксел и Вилнюс през октомври. През 2022 г. бяха проведени две срещи, през февруари (онлайн среща) и през април 2022 г. (в Хага). Между срещите Бордът комуникираше чрез имейли. Докладите от срещите бяха изпратени на членовете на ЕМСС след провеждането им.

Нова стратегия на ЕМСС 2022-2025 г.

Стратегическият план на ЕМСС за 2022-2025 г. беше приет на Общото събрание на 2 юни 2021 г. Планът служи като основа за Рамковото споразумение за партньорство на ЕС, което ще гарантира годишните оперативни безвъзмездни средства от Европейската комисия.

Защита на върховенството на закона и подкрепа

Изпълнителният борд следи отблизо развитието в някои конкретни държави членки, като Полша, Унгария и Украйна.

- На 3 март 2022 г. Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз и Европейската мрежа на съдебните съвети приеха съвместна декларация относно ситуацията в Украйна. Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз и Европейските съдебни съвети решително осъждат грубото нарушение на международното право и агресивния военен акт, извършен от Руската федерация срещу Украйна. Те призовават за връщане към граждански форми

на дебат, които зачитат международното право, човешките права и принципите на демокрацията и върховенството на закона. Мрежите изразяват своята изключителна загриженост за народа на Украйна и своята солидарност с украинския народ и неговата съдебна система.

- На 20 декември 2021 г. Бордът на ЕМСС одобри съвместното изявление на Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз (NPSJC), Европейската асоциация на съдиите (EAJ), Асоциацията на държавните съвети и върховните административни юрисдикции на Европейския съюз (АСА-Europe) и Европейската мрежа на съдебните съвети (ENCJ) относно съдебната независимост във връзка със ситуацията в Афганистан.

Полша

През последните няколко години Бордът беше особено ангажиран с развиващата се ситуация в Полша. По време на виртуалното Общо събрание за 2020 г. на 10 юни, по отношение на предложението на Изпълнителния борд да постави въпроса с изключването пред Общото събрание, беше договорено, че ще бъде организирано извънредно заседание на Общото събрание, за да се вземе решение по този въпрос. По време на заседанието на Борда на ЕМСС на 23 ноември 2020 г. Бордът се съгласи със заключението, че ситуацията се е влошила допълнително.

През септември 2018 г. ЕМСС временно прекрати членството на Националния съвет на съдебната власт (НССВ) и НССВ беше лишен от правото си на глас и изключен от участие в дейностите на ЕМСС. След това решение Бордът на ЕМСС поддържаше връзка с НССВ и наблюдава ситуацията. Бордът обаче смята, че след временното прекратяване на членството не са отбелязани подобрения във функционирането на НССВ. И на практика ситуацията се е влошила още повече. Поради това УС реши да предложи изключване на НССВ от Асоциацията.

На 28 октомври 2021 г. Общото събрание на ЕМСС се събра във Вилнюс, за да обсъди позицията на НССВ в ЕМСС. Представителите на НССВ бяха информирали ЕМСС, че няма да присъстват на срещата, за да представят становището на НССВ във връзка с предложението на Изпълнителния борд.

На извънредното Общо събрание членовете на ЕМСС гласуваха в полза на изключването на НССВ - Krajowa Rada Sadownictwa (KRS).

ЕМСС установи, че НССВ вече не спазва правилото, залегнало в Устава на ЕМСС. НССВ не защити независимостта на съдебната власт, не защити съдебната власт или отделни съдии по начин, съвместим с ролята му на гарант, пред лицето на всякакви мерки, които заплашват да компрометират основните ценности на независимост и автономия.

Въпреки изключването на НССВ от Мрежата, Изпълнителният борд продължава да следи отблизо събитията в Полша.

1.2.2. Финанси на Асоциацията

Изпълнителният борд отговаря за бюджетните въпроси на Асоциацията. През лятото на 2021 г. Европейската комисия прие предложението на ЕМСС за Рамково споразумение

за партньорство. В резултат на това ЕМСС в момента се финансира чрез годишна оперативна безвъзмездна помощ съгласно Рамково споразумение за партньорство 2022-2025 г.

През септември 2021 г. ЕМСС представи предложение за оперативна безвъзмездна помощ за 2022 г. до Европейската комисия, което беше прието. Европейската комисия въведе нова система за изчисляване на разходите за пътуване, настаняване и дневни, която е отразена в новите правила за възстановяване на разходите.

1.2.3. Постоянен офис

Персонал

Изпълнителният борд отговаря за функционирането на постоянния офис на ЕМСС. От 2021 г. персоналът на Офиса на ЕМСС се състои от Моник ван дер Гос, директор на пълно работно време; Александра Свиталска, служител на пълно работно време, отговарящ за политиката и административната поддръжка. От 1 септември 2021 г. персоналът на Офиса на ЕМСС беше разширен и Франс ван Дайк се присъедини към него за един ден седмично като изследовател/съветник за проекта относно независимостта, отчетността и качеството на правосъдието.

1.2.4. Компендиум на ЕМСС за съветите на съдебната власт

Общото събрание през юни 2021 г. реши да разработи Компендиум за съветите на съдебната власт. Малка редакционна комисия работи през лятото, за да разработи Компендиума, който беше приет от Общото събрание през октомври във Вилнюс. Компендиумът е обобщение на изявленията, декларациите и докладите, които ЕМСС е приел относно съветите на съдебната власт от създаването си през 2004 г. с добавени някои нови стандарти и препоръки. Новите стандарти засягат състава на съветите, сигурността на мандата, председателството на съвета, несъвместимостите и необходимостта от кодекси за поведение на съветите. И накрая сборникът се занимава със сътрудничеството между съветите в ЕС.

Обхватът на ЕМСС и въздействието в съдебните органи и съдилищата в ЕС бяха засилени чрез продължаване на сътрудничеството с другите основни съдебни мрежи (Европейската асоциация на съдиите, АСА-Еуроге, Мрежата на председатели на върховните съдилища на ЕС). Президентите се срещат всеки първи понеделник от месеца онлайн, за да обсъдят развитието в Европа и да представят своята работа и действия.

1.2.5. Сътрудничество и външни отношения

Европейска комисия и Европейски парламент

ЕМСС продължи сътрудничеството с партньори за насърчаване и запазване на върховенството на закона. За тази цел ЕМСС продължи да бъде партньор на Европейската комисия по въпроси като функционирането на съветите на съдебната власт, съдебната независимост, качеството и ефикасността на правосъдието и се ангажира с Европейския парламент, особено във връзка с върховенството на закона и съдебната независимост чрез активно участие на президента на ЕМСС в заседанието на комисията LIBE (заседание на LIBE относно положението с върховенството на закона в ЕС).

ЕМСС също допринесе за доклада на Европейската комисия за върховенството на закона за 2022 г. ЕМСС също допринесе, чрез своите членове, за информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2022 г. Докладът за върховенството на закона за 2021 г. ще бъде представен на членовете и наблюдателите на ЕМСС през септември/октомври 2022 г.

Съд на Европейския съюз

Съдът на ЕС е наблюдател към ЕМСС. Членът на секретариата на Съда на Европейския съюз редовно е канен да посещава месечни обедни семинари на ЕМСС. ЕМСС е наблюдател в Съдебната мрежа на ЕС, която е създадена от Съда и обединява върховните съдилища, върховните административни съдилища и конституционните съдилища на ЕС.

Съвет на Европа

През октомври 2021 г. ENCI получи искане от КСЕС да коментира проект на текст на Становище № 24 относно развитието на съдебните съвети и тяхната роля в независимите и безпристрастни съдебни системи. Изпълнителният борд на ЕМСС се съгласи с позицията, изразена в проекта на становище, и добави няколко забележки.

Академия по европейско право

ЕМСС получи искане от Академията по европейско право да има представител в техния съвет на настоятелите. Изпълнителният борд на ЕМСС реши, че президентът на ЕМСС ще представлява ЕМСС в съвета на настоятелите. През май 2021 г. президентът и директорът на ЕМСС участваха във виртуална среща с представители на ERA, за да обсъдят допълнителни подробности. През май 2022 г. президентът и директорът на ЕМСС участваха в среща в Брюксел, за да обсъдят създаването на Европейския форум на съдебните и юридическите професии и темата за конференцията, която трябва да се проведе през декември 2022 г.

Друго

Президентът на ЕМСС участва в конференцията на тема „Ролята на самоуправляващите се съдебни институции за укрепване на професионализма и ефективността на съдебната система“, която се проведе през октомври 2021 г. в Тирана. Той също участва като лектор в съвместна сесия на ENCI/EAJ/ACA-Европа на Форума за основните права, проведен през октомври 2021 г. Целта на сесията беше да се ангажира с организации на гражданското общество (НПО) и да види как съдебната система и организациите на гражданското общество биха могли да работят заедно за укрепване на върховенството на закона в Европа.

Президентът на ЕМСС също беше поканен да говори на заседанието на междупарламентарната комисия LIBE относно положението с върховенството на закона в ЕС, което се проведе през декември 2021 г.

На 21 и 22 март 2022 г. президентът на ЕМСС беше поканен да говори на „Международната кръгла маса относно приспособяването на съдебните съвети за посрещане на съвременните предизвикателства“, организирана от Венецианската комисия.

Президентът на ЕМСС участва в международната конференция за „Върховенството на закона в Европа“, организирана от MEDEL през декември 2021 г. в Лисабон.

На 5-7 май 2022 г. президентът на ЕМСС участва във форума Juds@europa, организиран от Международния институт в Сиракуза от Европейската мрежа за съдебно обучение.

Президентът също беше поканен от Мрежата на председателите на върховните съдилища на Европейския съюз да присъства на колоквиум, озаглавен „Отворени данни и изкуствен интелект“, който беше организиран на 5-7 май 2022 г. в Стокхолм. Поради съпътстващи ангажименти, президентът на ЕМСС не можа да присъства на колоквиума и затова от името на ЕМСС участва член на Борда.

2. Изпълнение на Стратегическия план на ЕМСС

Стратегическият план на ЕМСС за 2022-2025 г. беше приет на онлайн Общото събрание на 2 юни 2021 г. Планът послужи като основа за Рамковото споразумение за партньорство с ЕС, което ще гарантира годишните оперативни безвъзмездни средства от Европейската комисия.

2.1.1 Основни проекти

През 2021/2022 г. работата по проекта се състоеше от няколко дейности в областта на независимостта и отчетността и качеството на правосъдието. Дейностите следваха цикъла на подобрене, въведен в предходния период на проекта. Въпросът за независимостта и качеството на съдебната система изисква постоянно внимание, особено след последните събития в няколко държави членки на Европейския съюз, където придържането към принципите на върховенството на закона поражда загриженост.

Проектът продължи и през 2021/2022 г. Имаше три работни направления:

- Индикаторите за независимост и отчетност;
- Проучването сред потребителите на съда;
- Качеството на правосъдието.

Независимост и отчетност на съдебната власт

Беше разработен индикатор за оценка на съдиите, който е включен във въпросника за Н&О.

През първото тримесечие на 2022 г. беше проведено проучване сред съдиите относно тяхната независимост. В него участваха общо 15 821 съдии от 29 съдебни системи от 27 държави. Анкетата е преведена на 26 езика.

Поради продължаващата пандемия, която до известна степен възпрепятства работата, не всички въпроси, заложили за 2021-2022 г., бяха разгледани от екипа на проекта.

Що се отнася до проучването сред адвокатите, ССВЕ посочи, че те не смятат, че би било възможно да се организира.

Проучвания сред потребителите на съда

Основен приоритет за тазгодишната проектна група беше да проучи възможността за провеждане на проучване на потребителите на съдилищата в целия ЕС. Темата беше обсъдена в 3 виртуални срещи и 1 присъствена пленарна среща. На първото пленарно заседание (декември 2021 г.) бяха обсъдени различни въпроси относно методологията за пълномащабно проучване. Тъй като те бяха сметени за твърде технически от членовете, бяха предложени двама експерти и се проведе среща с тях през януари 2022 г. Въпреки това, поради характеристиките на всеки национален съд или юрисдикция (например по отношение на преобладаването на съдебното заседание или на писмените процедури, време на постановяване на решение, физическо присъствие на непрофесионални ползватели на съда в съда и т.н.) и поради разликите в метода на разпространение, подходящ за всяка страна, беше невъзможно да се постигне съгласие за обща методология. Вместо това беше решено да се работи върху практическо ръководство, за да се насърчат членовете да провеждат национални проучвания сред ползвателите на съдилищата и на по-късен етап да се преразгледа перспективата за провеждане на проучване сред ползвателите на съдилищата в целия ЕС.

Качество на правосъдието

Тъй като ситуацията, свързана с пандемията от COVID-19, не позволяваше лични срещи през по-голямата част от 2021/2022 г., членовете на групата се срещнаха онлайн за пет интензивни работни сесии, преди лична среща в Барселона през Април 2022 г. По време на онлайн срещите членовете на групата се възползваха от предишната работа и:

- направиха преглед на индикаторите A1 (стандарти за съдилищата относно продължителността на делата) и A2 (стандарти за страните относно продължителността на делата), като ги оформиха по начин, който позволява да се оцени конкретен индикатор в различни фази (напр. дали са въведени определени стандарти, ако да – реализирани ли са на практика, наблюдават ли се, обществена ли е тази информация).

Няколко други индикатора във въпросника също бяха изменени, за да отразят този цикъл;

- като взеха предвид становище № 15 на КСЕС относно специализацията на съдиите, направиха преглед на индикатор А5 относно специализацията на съдиите и го формулираха по различен начин, предоставяйки възможност както за по-добра оценка на този индикатор, така и за събиране на информация за конкретни области на специализацията на съдиите в отделните юрисдикции;

- съсредоточиха по-голямата част от времето и усилията си върху прегледа на точкуването на въпросника. Бяха разработени нови и по-сложни шаблони за точкуване за всички индикатори в повечето въпроси, оценена беше тяхната стойност в общото оценяване на въпросника.

С горепосочените дейности членовете на работната група успешно финализираха прегледа на Въпросника за качество, който с някои изменения беше приет на пленарната среща в Барселона през април 2022 г.

2.1.2 Други дейности

Проект 2 – Форум на ЕМСС за дигитално правосъдие

Кризата с COVID-19 повлия значително на функционирането на съдебната система и ускори развитието на цифровизацията на съдебните системи. Поради пандемията от Covid-19 беше решено да се организират серия от онлайн семинари за дигитално правосъдие. Но когато условията позволят, ще бъде организирано пленарно заседание.

Първият семинар се проведе на 11 декември 2020 г. и имаше за цел да изясни разликите между събирането на данни, използването на данни, алгоритмите, машинното обучение и изкуствения интелект.

Вторият семинар се проведе на 26 февруари 2021 г. и се занимаваше с публикуване на съдебни решения, анонимизиране, машинно анонимизиране и GDPR.

Третият семинар се проведе на 21 май 2021 г. и се фокусира върху положителните аспекти на цифровизацията, които трябва да бъдат продължени. Всички доклади и презентации се публикуват в раздела за членовете на уебсайта на ЕМСС.

Четвъртият семинар се проведе на 14 декември 2021 г. и имаше за цел да обсъди предизвикателствата, поставени от членовете на Форума за дигитално правосъдие, но и да представи работата на работната група на СЕРЕJ по киберправосъдие и изкуствен интелект.

Петият семинар беше организиран на 24 февруари 2022 г. и беше фокусиран върху темата за балансирането на дигитализацията и съдебната независимост.

Шестият семинар се проведе на 22 април 2022 г. в Амстердам на тема "Съдебна независимост и отношения на зависимост в цифровата област." Всички доклади могат да бъдат намерени на уебсайта на ЕМСС.

2.2.1 Други дейности

Да насърчава други аспекти на достъпа до правосъдие

Агенция за основните права

Агенцията на Европейския съюз за основните права стартира покана за представяне на предложения за домакинство на сесия на Форума за основните права 2021 (RightsForum21), който се проведе на 11 и 12 октомври 2021 г. и беше насочен към различни предизвикателства, наред с други, върховенството на закона, с две теми, преминаващи през дискусиите: нашият отговор на последиците от пандемията и младежта в Европа. ENCJ-EAJ-ACA-Europe беше домакин на съвместна сесия на форума. Целта беше да се ангажираме с организации на гражданското общество (НПО) и да видим как съдебната власт и организациите на гражданското общество могат да работят заедно за укрепване на върховенството на закона в Европа.

2.3 Укрепване на взаимното доверие между съдебните системи в Европа

Дейности и проекти

Обедни семинари на ЕМСС

За да насърчи взаимното познаване и доверие между членовете и наблюдателите на ЕМСС, особено по време на дистанционни срещи, ENCJ започна да организира редовни обедни семинари. Всеки 3-ти вторник от месеца се организира семинар по централна тема. Външни лектори и други заинтересовани страни могат да бъдат поканени да се присъединят. Бяха организирани следните семинари:

- Представяне на докладите по проектите на ЕМСС (юни 2021 г.)
- Представяне на Доклада на ЕК за върховенството на закона за 2021 г. и Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2022 г. (септември 2021 г.)
- Отговорност на съдиите (октомври 2021 г.)
- Положението на съдебната система в Афганистан (ноември 2021 г.)
- Тематични групи за диалог на ЕМСС (февруари 2022 г.)
- Ситуацията в Украйна (март 2022 г.)
- Политики за многообразие – как се насърчава многообразието в съдебната система? (април 2022 г.)

Да насърчава взаимното доверие сред съдиите

Европейска мрежа за съдебно обучение – ЕМСО

ЕМСС продължи сътрудничеството с ЕМСО. През февруари 2022 г. генералният секретар на ЕМСО беше поканен като лектор да вземе участие във Форума за дигитално правосъдие на ЕМСС.

Да подобри взаимното познаване и разбиране на съдебните системи

Искания за информация

Споделянето на информация и най-добри практики между членовете и наблюдателите на ЕМСС е важна характеристика на Мрежата. През 2021/2022 г. много въпросници бяха споделени между членовете и наблюдателите.